

8 april 2020

Gemensamt uttalande om behovet av samarbete och samförstånd mellan kommuner och enskilda huvudmän inom skolväsendet

Vi – Sveriges Kommuner och Regioner, Friskolornas riksförbund och Idéburna skolors riksförbund – vill med denna skrivelse uttrycka vår samsyn kring behovet av samarbete och samförstånd i den situation som Sverige befinner sig i till följd av den pågående pandemin.

Om regeringen beslutar om stängning av skollagsreglerade verksamheter, vilket den kan göra med stöd av en ny lag¹, ansvarar barns och elevers hemkommun för att erbjuda omsorg för vissa barn och elever i enlighet med en ny förordning (nedan kallat förordningen).² I en sådan situation får hemkommunen, med stöd av 16 § i förordningen överlämna uppgifter på entreprenad till annan huvudman utöver vad som föreskrivs i 23 kap. skollagen. Det innebär att hemkommunen kan sluta avtal med en enskild huvudman att vid en regeringsbeslutad stängning bedriva fortsatt omsorg för vissa barn och elever på uppdrag av hemkommunen.

Vi rekommenderar våra respektive medlemmar, det vill säga kommuner och enskilda huvudmän, att ingå sådana avtal och att påbörja samarbetet med att utforma dessa så att de finns på plats att tillämpa om regeringen fattar beslut om stängning. Ett starkt skäl till att sluta avtal menar vi är att de barn och elever som ska erbjudas omsorg även vid en stängning då kan undgå att behöva byta fysisk miljö, kamrater och personal från en dag till en annan.

En enskild huvudman kan vara förhindrad att ingå avtal, eller att fortsatt leva upp till ingått avtal, om sjukfrånvaron bland personalen är så hög att det inte är möjligt att bedriva omsorg för de barn och elever som ska erbjudas det enligt förordningen. Om sådana situationer uppstår ansvarar hemkommunen för att barnet eller eleven erbjuds omsorg någon annanstans.

Vi anser att de avtal som vi här rekommenderar våra respektive medlemmar att komma överens om inte medför någon skyldighet för hemkommunen att betala ersättning till den enskilde huvudmannen för att den bedriver omsorg för de barn och elever som ska erbjudas det enligt förordningen. Enskilda huvudmän får redan bidrag från barns och elevers hemkommuner enligt principen om lika villkor och dit hörande bestämmelser i skollagen samt skol- och respektive gymnasieförordningen. Vi anser att hemkommunen ska fortsätta att betala ut dessa bidrag även om regeringen eller den enskilde huvudmannen fattar beslut om stängning och oavsett om den enskilde huvudmannen efter stängning fortsätter att bedriva omsorg för vissa barn och elever eller inte enligt ovan.

---

¹ Lag (2020:148) om tillfällig stängning av verksamheter på skolområdet vid extraordinära händelser i fredstid

² Förordning (2020:115) om utbildning i vissa skolformer i skolväsendet vid spridning av viss smitta

Vi menar att detta är en rimlig ordning sett till att alla huvudmän – såväl kommunala som enskilda – till allra största delen har samma kostnader för sin verksamhet oavsett om den är stängd eller inte och oavsett om den efter stängning bedriver viss omsorg eller inte. Lika rimligt menar vi det är att hemkommunen inte är skyldig att betala ytterligare ersättning utöver detta.

Vi påminner om att de avtal som vi rekommenderar i denna skrivelse avser situationen då det är regeringen som beslutar om stängning. Som ovan framgått är det även möjligt för en huvudman – kommunal eller enskild – att under vissa förutsättningar själv fatta beslut om stängning. Då är det respektive huvudman som själv ansvarar för att vissa barn erbjuds fortsatt omsorg.

Per-Arne Andersson
Direktör/avdelningschef

Sveriges Kommuner och Regioner

Ulla Hamilton
Vd

Friskolornas riksförbund

Håkan Wielander
Ordförande

Idéburna skolors
riksförbund